

DR. PÁNTYA PÉTER

**A KATASZTRÓFAVÉDELEM SZAK NAPPALI
RENDSZERŰ HALLGATÓINAK KÉPZÉSE,
SZAKTERÜLETRE ORIENTÁLÁSA****TRAINING AND GUIDANCE OF
FULL-TIME DISASTER MANAGEMENT STUDENTS**

A katasztrófavédelem átszervezésével és a hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok beintegrálásával létrejött egy egységes rendvédelmi szervezet. A katasztrófavédelem feladatainak ellátására három szakterület került kialakításra. A szervezet felsőfokú végzettségű és tiszti állományú szakembereinek mindenkori feltöltésére, utánpótlására a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen létrehozásra került az önálló Katasztrófavédelmi Intézet a három szakterületnek megfelelő tanszékekkel. A 2013-as év szeptemberében első alkalommal kezdhették meg itt tanulmányaikat a katasztrófavédelem szakos nappali képzésben részesülő hallgatók. A képzés eddigi tapasztalatairól, a szakmai irányra és a hivatásos pályára orientálás eddigi lépéseiről tudhat meg többet az olvasó. Kulcsszavak: katasztrófavédelem, felsőfokú, képzés, egyetem, tűzoltó

A unified organisation was established with the restructuring of disaster management and the integration of professional local governmental fire brigades. Three divisions were set up to accomplish the tasks of disaster management. To supply its officers and personnel with higher education, the Institute of Disaster Management, an independent unit within the National University of Public Service, was established. It is divided into three specialisations in accordance with the three divisions. The first full-time disaster management students started their studies in September 2013. This article provides further information about the experiences gathered so far and the steps taken to orientate the students towards professional career. Keywords: disaster management, higher education, university, fire fighter

A katasztrófavédelem átszervezésével és a hivatásos önkormányzati tűzoltó-parancsnokságok beintegrálásával létrejött egy egységes szervezet. A katasztrófavédelem által kötelezően, állami feladatként ellátott tevékenységek három szakterületre bontva jelennek meg a szervezetben. Ezek a szakterületek a tűzoltósági, a polgári védelmi és az iparbiztonsá-

gi vonalon kerültek delegálásra. Az állomány utánpótlásának biztosítása egy ekkora szervezetben komoly feladat, melyen belül a tiszti állomány utánpótlása, a tiszti kar továbbképzése kiemelten jelenik meg, tekintettel az új felépítés adta személyi állománytáblára. A fluktuáció és az átszervezés nyomán meglehetősen sok tiszti beosztás betöltéséhez kell a jelenlegi állományból vagy külső forrásból kiképezni arra alkalmas szakembereket.

A közszolgálati szakemberek megfelelő képzésére a kormány megalapította a Nemzeti Közszolgálati Egyetemet [4], ahol önálló intézetként, a katasztrófavédelem tiszti állományának alapszintű és továbbképzésére létrejött a Katasztrófavédelmi Intézet [2] [3].

Az Intézetnél a „megrendelők”, azaz a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság és területi szervei, a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok számára az említett három szakterületnek megfelelően a három tanszék szervezi és végzi az oktatási tevékenységet BSc, MSc szinten, valamint részt vesz a kapcsolódó tárgyak oktatásában a PhD doktori képzés során. A három tanszék a tűzvédelmi és mentésirányítási, katasztrófavédelmi műveleti és az iparbiztonsági tanszékek.

2013 szeptemberétől került sor az első, teljesen a Katasztrófavédelmi Intézet által szervezeten tanulmányaikat megkezdő katasztrófavédelem szakos, nappali képzésben részesülő hallgatók beiskolázására. A hallgatók az általuk megjelölt szakirányokra kerültek be, ahonnan három tanév elteltével, megfelelő szakmai felsőfokú végzettséget igazoló oklevéllel a kezükben fognak kikerülni. A szak megindítása igen sok újdonságot hozott az eddigi tűzoltó szakmai felsőoktatás terén. A hallgatók közül négy fő hivatásos állományból, már készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltó tevékenységben különböző szintű gyakorlatot szereztve nyert felvételt a tűzvédelmi és mentésirányítási szakirányra. Akad közöttük próbaidős őrmester és többéves tapasztalattal, középfokú szakmai végzettséggel rendelkező zászlós rendfokozatú is. A hivatásos állományúak tanulmányaik idejére az érintett megyei igazgatóságoktól kerültek áthelyezésre a BM OKF állományába referensi beosztásba. Velük tanulmányi szerződés került megkötésre, mely szabályozza az egyetemen töltött éveik tartalmát és biztosítja számukra az elérendő célt. Jelenleg minden igyekezetünkkel azon vannak, hogy a majdani sikeres ál-

lamvizsgájukat követően tisztí beosztásba, hadnagyi rendfokozatba kerülhessenek vissza eredeti szolgálati helyükre.

További 26 fiatal érkezett a sikeres felvételiket követően a katasztrófavédelmi műveleti és az iparbiztonsági szakirányra. Velük a BM OKF ösztöndíjszerződést kötött, amely alapján számukra szintén biztosításra kerül a katasztrófavédelem állományában a leendő képzettségüknek megfelelő beosztás, munkakör.

1. sz. kép. Az ösztöndíj és a tanulmányi szerződések aláírása, 2013.

Forrás: saját kép

Tekintettel arra, hogy az ország egész területéről érkeztek a hallgatók a nappali rendszerű képzésre, szükségessé vált a lakhatásuk, elhelyezésük biztosítása is. A Nemzeti Közszerológati Egyetem Hungária körúti kampuszán, az úgynevezett „D” kollégiumi épületbe - az Egyetem vezetése, a Magyar Honvédség és a BM OKF együttműködésének köszönhetően - egy önállóan használható, teljesen felújított szint került biztosításra a katasztrófavédelem szak hallgatói számára. A szinten egy külön oktatási terem is kialakításra került, ahol kislétszámú csoportok képzésére is sor kerülhet. Az első félév oktatási és nevelési tevékenységében nagy hangsúly lett fektetve arra, hogy a hivatásos szolgálattal együtt járó alaki, fizikai és szakmai követelményekkel már a kezdetekkor megismerkedjenek a hallgatók és elsajátítsák azokat. Amikor hivatásos tűzoltó tisztként kezdik majd meg a pályafutásukat, nem lehet kétséges az erre való alkalmasságuk.

2. sz. kép. A nappali rendszerű hallgatók beköltözése a „D” kollégiumi épületbe, 2013.

Forrás: saját kép

A képzést biztosító Katasztrófavédelmi Intézet tanszékei által szervezett szakmai konferenciáikra már a kezdetektől bevonásra kerülnek a hallgató tisztjelöltek. Ők így a területeken zajló napi aktuális feladatokba, tevékenységekbe, kérdésekbe is beleláthatnak.

3. és 4. sz. képek.

A Tűzvédelem 2013 konferencián történt hallgatói részvételből, 2013.

Forrás: NKE

A Tűzvédelmi és Mentésirányítási Tanszék által szervezett Tűzvédelem 2013 konferencia megvalósításában már szerepet kaptak az I. éves napalis katasztrófavédelem szak hallgatók a szakirányoktól függetlenül.

Az őszi Tudományos Diákköri Konferencián egyelőre még a hallgatóságban, de jövőre már előadóként is megmutathatják magukat a jövő felsőfokú képzettségű szakemberei.

Az Egyetemen zajló hivatásrendek harmonizálása program keretében többen közülük lehetőséget kaptak arra, hogy más irányú képzések vagy a saját szakterület más szakirányainak gyakorlati életébe is belepillant-hassanak. Így részt vehettek a repülőtéri tűzoltóság belső életének megtekintésében, a készenléti jellegű szolgálatot ellátó tűzoltók pszichikai kiképzőpályáján, különböző üzemek iparbiztonsági jellegű látogatásán, de a BM OKF hatósági területére is nyílt rálátásuk [1]. Ezt a folyamatot, azaz a következő félévek során a szoros kapcsolatot a gyakorlati területekkel továbbra is fontosnak tartják az Intézet vezetői és oktatói, amint a majdani munkáltató megyei igazgatóságok és a BM OKF elvárása is a gyakorlati feladatokra rálátással bíró pályakezdő tűzoltó tisztek kibocsátása is.

Felhasznált irodalom

1. Restás Ágoston: A tűzoltásvezető döntéshozatali mechanizmusa, Védelem, VIII. évfolyam 2. szám, Budapest, 2001, ISSN: 1218-2958
2. Bleszity János, Grósz Zoltán: Katasztrófavédelem alapképzési szak: Szaklétesítési kérelem: Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katasztrófavédelmi Intézet, pp. 1-13. A szaklétesítési kérelem társkidolgozója, Támogató MAB- határozat száma: 2012/9/VI/3. (2012)
3. Grósz Zoltán: Varga A. József (szerk.) A vegyivédelmi oktatás története
In: Kapás Pál, Molnár Árpád, Baumler Ede, Grósz Zoltán, Varga A József (szerk.), Adalékok a Magyar Honvédség vegyivédelem szolgálatának 1990 utáni történetéhez: 1990-2010 Budapest: Magyar Honvédség Oktatási és Kulturális Anyagellátó Központ (MH OKAK), 2010. pp. 47-78. (ISBN:978-963-06-9262-5)
4. Grósz Zoltán: Védelmi igazgatás szakon folyó képzés helyzete és szakmai továbblépés lehetőségei, Bolyai szemle 2009: pp. 1-8. (2009)